

1. KM 1 Põhja- ja pinnavee kaitse

KM 1 NÕUE 1: [veeseaduse § 187 punktid 1 ja 2](#)

Veeloa kohustus on, kui:

- 1) võetakse pinnavett, sealhulgas jääd, enam kui 30 kuupmeetrit ööpäevas;
- 2) võetakse põhjavett rohkem kui 150 kuupmeetrit kuus või rohkem kui 10 kuupmeetrit ööpäevas.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse põhjavee ja pinnavee kasutust veeloata.

Ulatus: Hinnatakse veeloata tarbitud veekogust.

Püsivus: Hinnatakse mitme ööpäeva jooksul võeti vett veeloata.

	1	2	3	4	5
TÕSIDUS	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
		Vee võtmine pinnaveekogust.	Vee võtmine põhjaveest.	Vee võtmine kaitstaval loodusobjektidel pinnaveest ja/või põhjaveest.	
ULATUS	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
		5,1-10 m ³ põhjavett ööpäevas. 30,1- 50 m ³ pinnavett ööpäevas.	10,1- 50 m ³ põhjavett ööpäevas. 50,1- 100 m ³ pinnavett ööpäevas.	Üle 50,1 m ³ põhjavett ööpäevas. Üle 100,1 m ³ pinnavett ööpäevas.	
PÜSIVUS	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
		2 – 7 ööpäeva aastas veeloata	8- 30 ööpäeva aastas veeloata.	Üle 30 ööpäeva aastas veeloata.	

KM 1 NÕUE 2: [veeseaduse § 161 lõiked 8 ja 9 ning maaeluministri 30. septembri 2019. a määrus nr 74 „Fosforitarbe klassid“](#)

Nõuded fosforiga väetamisele:

Sõnnikuga on lubatud anda haritava maa ühe hektari kohta kuni 25 kg fosforit aastas, sealhulgas fosfor, mis jääb loomade karjatamisel maale loomade väljaheidetega. Haritavale maale sõnnikuga antava fosfori kogust võib vajaduse korral suurendada või vähendada arvestusega, et jooksva viie aasta keskmisena antud fosfori kogus ei ületa 25 kg hektari kohta.

Sõnnikuga anda lubatud fosfori piirnormi ei kohaldata kui mullas taimedele omastatava fosfori tarve on suur või väga suur ja selle tõendamiseks on põllumajandusega tegelev isik korraldanud vähemalt kord viimase viie aasta jooksul iga viie hektari kohta mullaproovide võtmise ning analüüsimise akrediteeritud laborianalüüsi meetodiga.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse üleväetamise suurust (fosfori kogust) kilogrammides hektari kohta. Kui P kogust ületatakse mitmel erineval põllul, siis tõsidust arvestatakse suurima ületusega põllu põhiselt (näiteks kui ühel põllul on ületatud P 5 kg ja teisel põllul ületatakse P kogust 12 kg, siis tõsidus hinnatakse 12 kg alusel ja saadakse 4 hindepunkti).

Ulatus: Hinnatakse, mitmel hektaril on üleväetamine toimunud.

Püsivus: Hinnatakse, mitmel protsendil haritavast maast on toimunud üleväetamine.

	1	2	3	4	5
TÕSIDUS	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
		Üleväetamine kuni 5 kg P/ha	Üleväetamine kuni 5,1- 10 kg P/ha	Üleväetamine üle 10,1 kg P/ha	
ULATUS	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
	Kuni 2 ha	2,1- 20 ha	20,1- 40 ha	Üle 40 ha	
PÜSIVUS	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
	Kuni 5% haritavast maast	5,1-10% haritavast maast	10,1-50 % haritavast maast	Üle 50,1% haritavast maast	

KM 1 NÕUE 3: [veeseaduse § 151 lõige 2.](#)

Veehaarde sanitaarkaitsealal on keelatud fosforit sisaldavate väetiste kasutamine ja hoidmine ning karjatamine.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse veehaarde sanitaarkaitsealal väetiste kasutamist ja hoidmist ning karjatamist.

Ulatus: Hinnatakse, kui suurel alal keelatud tegevus toimub.

Püsivus: Hinnatakse rikkumise eemaldamise võimalust ja rikkumise toimumise ajalist kestvust ning toimumise aega.

	1	2	3	4	5
TÕSIDUS	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
	Väetist hoitakse pakendatult lekkekindlalt.	Karjatatakse kuni 5 lü	Karjatatakse 5,1-10 lü	Karjatatakse üle 10,1 lü.	On kasutatud fosforit sisaldavat väetist. Väetist hoitakse lahtiselt.
ULATUS	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
	Kuni 5% veehaarde sanitaarkaitse-alast	5-10% veehaarde sanitaarkaitsealast	10,1-30% veehaarde sanitaarkaitse-alast	30,1- 50% veehaarde sanitaarkaitsealast	Üle 50 % veehaarde sanitaarkaitsealast
PÜSIVUS	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
	Väetis eemaldatakse koheselt. Karjatamine on toimunud kuni 2 nädalat.	Karjatamine on toimunud vegetatsiooni-perioodil üle kahe nädala.		Karjatamine on toimunud väljaspool vegetatsiooni-perioodi.	Väetist ei ole võimalik eemaldada.

KM 1 NÕUE 4: [veeseaduse § 154 lõike 5 punktid 1, 2 ja 6.](#)

Hooldusalal on keelatud fosforit sisaldavate väetiste kasutamine ja hoidmine ning karjatamine.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse veehaarde hooldusalal väetiste kasutamist ja hoidmist ning karjatamist.

Ulatus: Hinnatakse, kui suurel alal keelatud tegevus toimub.

Püsivus: Hinnatakse rikkumise eemaldamise võimalust ja rikkumise toimumise ajalist kestvust ning toimumise aega.

	1	2	3	4	5
TÕSIDUS	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
	Väetist hoitakse pakendatult lekkekindlalt.	Karjatatakse kuni 5 lü	Karjatatakse 5,1-10 lü	Karjatatakse üle 10,1 lü.	On kasutatud fosforit sisaldavat väetist. Väetist hoitakse lahtiselt.
ULATUS	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
	Kuni 5% veehaarde hooldusalast	5-10% veehaarde hooldusalast	10,1-30% veehaarde hooldusalast	30,1- 50% veehaarde hooldusalast	Üle 50 % veehaarde hooldusalast
PÜSIVUS	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
	Väetis eemaldatakse koheselt. Karjatamine on toimunud kuni 2 nädalat.	Karjatamine on toimunud vegetatsiooniperioodil üle kahe nädala.		Karjatamine on toimunud väljaspool vegetatsiooniperioodi.	Väetist ei ole võimalik eemaldada.

KM 1 NÕUE 5: [veeseaduse § 155 lõige 1.](#)

Põllumajandusega tegelev isik peab pidama põlluraamatut, millesse tuleb kanda andmed põllumajandusliku tegevuse kohta.

Selgitus: nõue on seotud põllumajandusest lähtuva fosfori koormuse vältimise ja kontrollimisega.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse põlluraamatu olemasolu ja sinna kantud andmete täielikkust

Ulatus: Hinnatakse, mitmel põllul on fosfori kasutamise andmed puudulikud.

Püsivus: Hinnatakse, mitmel aastal on fosfori kasutamise andmed puudulikud.

	1	2	3	4	5
TÕSIDUS	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
		Puudulikult täidetud põlluraamat võimaldab kontrollida fosfori põllumajandusmaast lähtuva koormuse vältimise ja kontrollimisega seotud nõudeid.		Puudulikult täidetud põlluraamat ei võimalda kontrollida fosfori põllumajandusmaast lähtuva koormuse vältimise ja kontrollimisega seotud nõudeid.	Põllumajandusega tegelev isik ei pea põlluraamatut
ULATUS	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
	Kuni 2 põllu kohta on fosfori kasutamise andmed põlluraamatusse kantud puudulikult.	3-10 põllu kohta on fosfori kasutamise andmed põlluraamatusse kantud puudulikult.	11- 30 põllu kohta on fosfori kasutamise andmed põlluraamatusse kantud puudulikult	30 - 50 põllu kohta on fosfori kasutamise andmed põlluraamatusse kantud puudulikult	Üle 50 põllu kohta on fosfori kasutamise andmed põlluraamatusse kantud puudulikult
PÜSIVUS	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
	Põlluraamatusse kandmata jäetud andmed lisatakse 5 päeva jooksul (seadusest tulenev 10 päeva nõue on juba ületatud)	Põlluraamat on puudulikult täidetud kaks viimast aastat.	Põlluraamat on puudulikult täidetud kolm viimast aastat.	Põlluraamat on puudulikult täidetud neli viimast aastat.	Põlluraamat on puudulikult täidetud viis viimast aastat.

KM 1 NÕUE 6: veeseaduse § 158 lõiked 2–3.

Fosforit sisaldava väetise kasutamine on keelatud allikatel, karstivormidel ja karstijärvikutel ning nende ümbruses kümne meetri ulatuses allika veepiirist, karstivormi servast või karstijärviku kõrgeima veetaseme piirist.

Fosforit sisaldavat mineraalväetist ei tohi laotada juhul, kui maapind on külmunud, lumega kaetud, perioodiliselt üle ujutatud või veega küllastunud.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse väetiste kasutamist.

Ulatus: Hinnatakse, kui suurel alal keelatud tegevus toimub.

Püsivus: Hinnatakse, mitu korda on taotluse aastal väetisi kasutatud.

	1	2	3	4	5
TÕSIDUS	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
			Fosforit sisaldavat väetist kasutatakse lähemal kui 10 m allika veepiirist, karstivormi servast või karstijärviku kõrgeima veetaseme piirist.	Fosforit sisaldavat mineraalväetist laotatakse külmunud, lumega kaetud, perioodiliselt üle ujutatud või veega küllastunud maapinnale.	
ULATUS	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
		Kuni 5 % haritavast maast või piiranguga alast	5,1-10 % haritavast maast või piiranguga alast	10,1-50% haritavast maast või piiranguga alast	Üle 50 % haritavast maast või piiranguga alast
PÜSIVUS	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
			Üks kord taotluse aastal keelatud ajal või kohas.	Kaks korda taotluse aastal keelatud ajal või kohas.	Üle kahe korra taotluse aastal keelatud ajal või kohas.

KM 1 NÕUE 7: veeseaduse § 159 lõiked 1 ja 3–6; ning veeseaduse § 159 lõike 2 alusel antud korraldusest kinnipidamine.

Vedelsõnnikut ei tohi laotada 1. novembrist kuni 20. märtsini ja poolvedel-, tahe- ja sügavallapanusõnnikut ning muid orgaanilisi väetisi ei tohi laotada 1. detsembrist kuni 20. märtsini ega muul ajal, kui maapind on kaetud lumega, külmunud või perioodiliselt üle ujutatud või veega küllastunud.

Kui Keskkonnaamet on keelanud vedelsõnnikusõnniku laotamise alates 15. oktoobrist, siis tuleb lähtuda Keskkonnaameti keelust.

Vedelsõnniku paisklaotamine on keelatud 20. septembrist kuni 20. märtsini ja muul ajal, kui maapind on kaetud lumega, külmunud või perioodiliselt üle ujutatud või veega küllastunud.

Kasvavate kultuurideta põllul tuleb sõnnik mulda viia võimalikult kiiresti, kuid mitte hiljem kui 24 tunni jooksul laotamise lõpetamisest arvates.

Kasvavate kultuuridega kaetud haritavale maale tohib 1. novembrist kuni 30. novembrini laotada sõnnikut juhul, kui see 24 tunni jooksul mulda viiakse.

Selgitus: nõue on seotud põllumajandusest lähtuva fosfori koormuse vältimise ja kontrollimisega.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse, kus rikkumine on toimunud (nitraaditundlikul alal, veekaitsevööndis, olulisel allika- või karstialal) ja põhjavee kaitstust.

Ulatus: Hinnatakse, kui suurele alale on haritavast maast sõnnikut laotatud.

Püsivus: Hinnatakse, mitu korda on rikkumine toime pandud ja kas sõnnik on mulda viidud nõutud aja jooksul.

	1	2	3	4	5
TÕSIDUS	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
	Väljaspool laotamise keeluaega jäeti sõnnik 24h jooksul sisse kündmata.	Tegevus toimus suhteliselt kaitstud või kaitstud põhjaveega alal.	Tegevus toimus keskmiselt kaitstud põhjaveega alal.	Tegevus toimus veekaitsevööndis ja/ või nitraaditundlikul alal ja/ või nõrgalt kaitstud põhjaveega alal	Tegevus toimus kaitsmata põhjaveega alal ja/või olulise allika- või karstialal
ULATUS	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
	Kuni 5 % haritavast maast	5,1-10 % haritavast maast	10,1-30% haritavast maast	30,1-50% haritavast maast	Üle 50 % haritavast maast

	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
PÜSIVUS	Sõnnik viidi mulda mitte hiljem kui 48 tunni jooksul.		Üks kord taotluse aastal ja /või keelatud ajal	Kaks korda taotluse aastal ja/või keelatud ajal	Üle kahe korra taotluse aastal ja/või keelatud ajal

KM 1 NÕUE 8: veeseaduse § 160 lõiked 1 ja 2.

Kui maapinna kalle on 5–10 protsenti, on pinnale fosforit sisaldava väetise laotamine keelatud 1. oktoobrist kuni 20. märtsini.

Fosforit sisaldava väetise laotamine on keelatud haritaval maal, mille maapinna kalle on üle 10 protsendi. Erandina on üle 10-protsendise kaldega maapinnal fosforit sisaldava väetise laotamine lubatud veeseaduse § 160 lõike 4 alusel kehtestatud juhtudel.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse seda, millisele kaldega alale väetiseid laotati.

Ulatus: Hinnatakse kaugust väetatud ala servast lähima veekogu tavalise veepiirini. Kauguse hindamisel lähtutakse kalde kahanemise (languse) suunas asuvast väetatud ala servast.

Püsivus: Hinnatakse mitu korda on väetisi keelatud kohas laotatud.

	1	2	3	4	5
TÕSIDUS	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
			Väetise laotamine toimub haritaval maal mille kalle on 5-10% perioodil 1. oktoober– 20. märts	Väetise laotamine haritaval maal mille kalle on üle 10%	
	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele

ULATUS		Üle 1 kilomeetri lähima veekogu tavalise veepiirini	500 meetrit kuni 1 kilomeeter lähima veekogu tavalise veepiirini	200 kuni 500 meetrit lähima veekogu tavalise veepiirini	Lähemal kui 200 meetrit lähima veekogu tavalise veepiirini
	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
PÜSIVUS		Üks kord taotluse aastal keelatud kohas	Kaks korda taotluse aastal keelatud kohas	Üle kahe korra taotluse aastal keelatud kohas	

KM 1 NÕUE 9: [veeseaduse § 163 lõiked 1–3.](#)

Loomade pidamisel peab põllumajandusettevõtja kasutatava maa suurus võimaldama tekkiva sõnniku laotamist veeseaduse § 161 lõikes 8 kehtestatud sõnnikuga antava fosfori piirnormide kohaselt.

Kui ettevõttes tekkiv sõnnikukogus ületab sõnnikuga antava fosfori kohta veeseaduse § 161 lõikega 8 kehtestatud piinormi haritava maa ühe hektari kohta, tohib rohkem loomi pidada juhul, kui üle jääv sõnnik võõrandatakse sõnniku vastuvõtjaga sõlmitud lepingu alusel.

Kui sõnniku äravedamiseks kasutatakse kolmanda osalise pakutavat äravedamisteenust, peab teenuse tellija säilitama teenuse osutamiseга seotud dokumendid laotamis- või müügilepingu lisana.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse maa ja dokumentide olemasolu ja sõnniku võõrandamist.

Ulatus: Hinnatakse sõnniku tekkimise kogust lähtudes loomühikutest.

Püsivus: Hinnatakse dokumentide vormistamise aega ning seda, kui kaua taotleja ei ole nõudeid täitnud.

	1	2	3	4	5
	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist

TÕSIDUS	Äraveoteenuse dokumendid puuduvad.			Ei ole piisavalt maad ja sõnnikut ei võõrandata.	
	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
ULATUS	Kuni 5 lü	5,1-20 lü	20,1- 100 lü	100,1-300 lü	Üle 300 lü
PÜSIVUS	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
	Äraveodokumendid vormistatakse 2 nädala jooksul.		Nõudeid ei ole täidetud üks aasta.	Nõudeid ei ole täidetud kaks või enam aastat.	

KM 1 NÕUE 10: veeseaduse § 164 lõiked 1–7; keskkonnaministri 3. oktoobri 2019. a määruse nr 45 „Väetise kasutamise ja hoidmise nõuded põhja- ja pinnavee kaitseks ning põllumajandustootmisest pärineva saastatuse vältimiseks ja piiramiseks“ § 5 lõiked 1–2.

Kõikidel loomapidamishoonetel, kus peetakse üle 5 loomühiku loomi, peab olema lähtuvalt sõnnikuliigist sõnnikuhoidla või sõnniku- ja virtsahoidla.

Sõnnikuhoidla või sõnniku- ja virtsahoidla peab mahutama vähemalt kaheksa kuu sõnniku ja virtsa ning vajaduse korral, sõltuvalt loomapidamishoones kasutatavast tehnoloogiast, ka sealt pärit reovee. Sõnnikuhoidla mahutavuse arvutamisel võib välja arvata loomade poolt karjatamisperioodil karjamaale jäetud sõnniku kogused.

Loomapidamishoonel, kus kasutatakse sügavallapanutehnoloogiat ja mis mahutab kaheksa kuu sõnnikukoguse, ei pea sõnnikuhoidlat olema.

Kui sügavallapanutehnoloogiaga loomapidamishoone ei mahuta kaheksa kuu sõnnikukogust, peab üle jääva koguse jaoks olema seda mahutav hoidla.

Sõnnikuhoidlad ja virtsahoidlad ning loomapidamishooned peavad olema lekkekindlad ning nende konstruktsioon peab tagama ohutuse ja lekete vältimise hoidla käitamisel, sealhulgas

selle täitmisel ja tühjendamisel. Sõnnikuhoidla ja -rennid peavad olema ehitatud nii, et sademed ning pinna- ja põhjavesi ei valgaks sõnnikuhoidlasse.

Kui loomapidamishoones peetavaid loomi on 5 või vähem loomühikut ja seal tekib tahesõnnik või sügavallapanusõnnik, võib tekkivat sõnnikut ajutiselt enne laotamist või auna viimist hoiustada hoone juures veekindla põhjaga alal ja vihmavee eest kaitstult.

Kui loomapidaja suunab sõnniku lepingu alusel hoidmisele või töötlemisele teise isiku hoidlasse või töötlemiskohta, peab loomapidamishoone kasutamisel olema tagatud lekkekindla hoidla olemasolu, mis mahutab vähemalt ühe kuu sõnnikukoguse.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse, kas sõnnikuhoidla puudub või sõnnikuhoidla ei vasta veeseadusest tulenevatele nõuetele.

Ulatus: Hinnatakse loomapidamishoones peetavate loomade loomühikute arvu.

Püsivus: Hinnatakse, kui kaua taotleja ei ole nõudeid täitnud.

	1	2	3	4	5
TÕSIDUS	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
		Alla 5 lü loomade pidamisel ei järgita sõnniku hoidmise nõudeid.	Sõnnikuhoidla ei mahuta nõutud sõnniku kogust, kuid vastab veekaitse nõuetele.	Sõnnikuhoidla ei mahuta nõutud sõnniku kogust ja/või ei vasta veekaitse nõuetele.	Sõnnikuhoidla puudub.
ULATUS	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
	Kuni 5 lü	5,1-20 lü	20,1- 100 lü	100,1-300 lü	Üle 300 lü
PÜSIVUS	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
			Nõudeid ei ole täidetud üks aasta	Nõudeid ei ole täidetud kaks või enam aastat	

KM 1 NÕUE 11: veeseaduse § 165 lõiked 1–5, § 166 lõiked 1–7, § 168 lõike 3 punktid 1, 3, 9 ja § 119 punkt 3

Sõnniku aunas hoidmisel peab sõnnikuaun paiknema veobjektide suhtes nõutud kaugusel ning aunades hoidmise tingimustest peetakse kinni.

Fosforit sisaldavate väetiste ja reoveesette kasutamine on keelatud:

- 1) veekaitsevööndis
- 2) nitraaditundliku ala oluliste allika- ja karstialadele jäävatel allikatel, karstivormidel ja karstijärvikutel ning nende ümbruses 50 meetri ulatuses allika veepiirist, karstivormi servast või karstijärviku kõrgeima veetaseme piirist.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse sõnnikuauna nõuetele vastavust, asupaika ning sõnniku hoidmist väljaspool haritavat maad.

Ulatus: Hinnatakse, kas sõnnikuga ja/või fosforit sisaldavate väetistega ja/või reoveesetega on reostatud veekogu, allikas, karstivorm või karstijärvik.

Püsivus: Hinnatakse, kui kaua taotleja ei ole nõudeid täitnud.

	1	2	3	4	5
TÕSIDUS	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
	Sõnnikuaun ei ole nõuetekohaselt kaetud ja/või puudub Keskkonnaameti teavitamine.	Sõnnikuaun on paigutatud samasse kohta kahel teineteisele järgneval aastal.	Loomapidamish oones peetakse üle 5 lü loomi ja tekkivat sõnnikut hoiustatakse aunas väljaspool haritavat maad. Sõnnikut hoitakse aunas lubatust kauem.	Sõnnikut ladustatakse auna keelatud ajal ja /või on kasutatud fosforit sisaldavat väetist ja/või reoveesetet keelatud kohas väljaspool NTA-d.	Sõnnikut ladustatakse auna keelatud ajal ja või on kasutatud fosforit sisaldavat väetist ja/või reoveesetet keelatud kohas NTA-l.
	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele

ULATUS		Fosforit sisaldavate väetistega ja /või reoveesetega ei reostatud veekogu, allikat või karstivormi ega karstijärvikut.		Fosforit sisaldavate väetistega ja /või reoveesetega on reostatud väljaspool NTA-d asuvat veekogu, allikat või karsti	Fosforit sisaldavate väetistega ja /või reoveesetega on reostatud NTA-l asuvat veekogu, olulist allikat või karstivormi, karstijärvikut.
	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
PÜSIVUS			Nõudeid ei ole täidetud üks aasta	Nõudeid ei ole täidetud kaks või enam aastat	

KM 1 NÕUE 12: veeseaduse § 169 lõiked 2–5¹ ning § 170 lõige 1, lõike 2 punkt 1 ja lõige 4.

Veekaitsevööndiga karjamaal karjatatavatele loomadele ei tohi anda lisaööta, välja arvatud mineraalsoot.

Erandina on lisaööda andmine lubatud kevadisel üleminekul karjamaasöödale ning ebasoodsate tingimuste tõttu tekkinud karjamaarohu nappuse korral. Lisaööda andmise kohad peavad asuma väljaspool veekaitsevööndit. Nõue ei kehti, kui hoiualal või muul kaitstaval loodusobjektil on kaitsekorralduskavaga või kaitse-eeskirjaga määratud teisiti.

Muu veekogu kui mere ääres peab piki veekogu kallast olema igale loomühikule tagatud vähemalt viis meetrit kaldariba. Nõue ei kehti, kui hoiualal või muul kaitstaval loodusobjektil on kaitsekorralduskavaga või kaitse-eeskirjaga määratud teisiti.

Karjatamine muu veekogu kui mere veekaitsevööndis on keelatud 1. novembrist kuni 30. aprillini. Karjatamine ei ole lubatud nitraaditundliku ala olulistel allika- ja karstialadel asuval allikatel ja nende veekaitsevööndis ning karstivormidel ja karstijärvikutel. Nõudeid kohaldatakse hoiualal või muul kaitstaval loodusobjektil, kui kaitsekorralduskavaga või kaitse-eeskirjaga ei ole määratud teisiti.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse karjatamist keeluajal ja lisaöötmist.

Ulatus: Hinnatakse karjatatavate loomade loomühikute arvu.

Püsivus: Hinnatakse karjatamise ajalist kestvust.

	1	2	3	4	5
TÕSIDUS	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
		Lisasöötmine veekaitsevööndiga karjamaal väljaspool veekaitsevööndit.	Ei ole tagatud 5m kaldariba loomühiku kohta.	Lisasöötmine veekaitsevööndiga karjamaa veekaitsevööndis. Veekaitsevööndis karjatamine keeluperioodil.	Karjatamine veekaitsevööndis nitraaditundliku ala olulistel allika- ja karstialadel asuvatel allikatel ja nende veekaitsevööndis ning karstivormidel ja karstijärvikutel
ULATUS	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
	Kuni 5 lü	5,1-20 lü	20,1- 50 lü	50,1-100 lü	Üle 100 lü
PÜSIVUS	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
		Nõudeid ei ole täidetud üks aasta	Nõudeid ei ole täidetud kaks aastat	Nõudeid ei ole täidetud üle kahe aasta	

KM 1 NÕUE 13: [veeseaduse § 171 lõige 1;](#)
[keskkonnaministri 1. oktoobri 2019. a määrus nr 46 „Põllumajandusloomade välitingimustes pidamisest lähtuva keskkonnariski vähendamise ja keskkonnaohu vältimise nõuded“.](#)

Põllumajandusloomade pidamisel välitingimustes tuleb vältida pinna- ja põhjavee saastumist.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: hinnatakse välipidamisala vastavust nõuetele.

Ulatus: hinnatakse välipidamisalal peetavate loomade loomühikute arvu.

Püsivus: hinnatakse välipidamiskohtade nõuetele mittevastavuse aega.

	1	2	3	4	5
TÕSIDUS	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
		Välipidamisala ajutine söötmiss- ja jootmiskoht ei vasta määruse § 4 nõuetele.		Välipidamisala alaline söötmiss- ja jootmiskoht ei vasta määruse § 5 nõuetele.	
ULATUS	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
		5,1-20 lü	20,1- 50 lü	50,1-100 lü	Üle 100 lü
PÜSIVUS	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
		Välipidamisala ajutine söötmiss- ja jootmiskoht ei vasta nõuetele üks aasta. Välipidamisala ajutine söötmiss- ja jootmiskoht viiakse nõuetega vastavusse ühe nädala jooksul.	Välipidamisala ajutine söötmiss- ja jootmiskoht on teist aastat samal kohal.	Välipidamisala alaline söötmiss- ja jootmiskoht ei vasta nõuetele üks aasta.	Välipidamisala alaline söötmiss- ja jootmiskoht ei vasta nõuetele kaks või enam aastat.

2. KM 2 Nitraadireostuse vältimine nitraaditundlikul alal (nõuded kehtivad ainult NTA-l, ja on seotud lämmastikuga)

KM 2 NÕUE 1: veeseaduse § 158 lõiked 2–4.

Lämmastikku sisaldavat mineraalväetist ei tohi laotada juhul, kui maapind on külmunud, lumega kaetud, perioodiliselt üle ujutatud või veega küllastunud.

Lämmastikku sisaldavat mineraalväetist ei tohi laotada 15. oktoobrist kuni 20. märtsini.

Lämmastikku sisaldava väetise kasutamine on keelatud allikatel, karstivormidel ja karstijärvikutel ning nende ümbruses kümne meetri ulatuses allika veepiirist, karstivormi servast või karstijärviku kõrgeima veetaseme piirist.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse, kas rikkumine on toimunud nitraaditundlikul alal, nitraaditundlikul alal veekaitsevööndis või kaitstaval loodusobjektidel, kaitsmata põhjaveega alal või olulise allika- või karstialal.

Ulatus: Hinnatakse, kui suurele alal haritavast maast on toimunud orgaaniliste ja mineraalväetiste laotamine.

Püsivus: Hinnatakse, mitu korda on keelatud ajal väetist laotatud.

	1	2	3	4	5
TÕSIDUS	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
		Tegevus toimus nitraaditundlikul alal	Tegevus toimus nitraaditundlikul alal veekaitsevööndis või kaitstaval loodusobjektidel	Tegevus toimus kaitsmata põhjaveega alal või olulise allika- või karstialal	
ULATUS	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
		Kuni 5 % haritavast maast	5,1-10 % haritavast maast	10,1-50% haritavast maast	Üle 50 % haritavast maast
PÜSIVUS	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
			Üks kord taotluse aastal keelatud ajal	Kaks korda taotluse aastal keelatud ajal	Üle kahe korra taotluse aastal keelatud ajal

KM 2 NÕUE 2: veeseaduse § 160 lõiked 1 ja 2.

Kui maapinna kalle on 5–10 protsenti, on pinnale lämmastikku sisaldava väetise laotamine keelatud 1. oktoobrist kuni 20. märtsini.

Lämmastikku sisaldava väetise laotamine on keelatud haritaval maal, mille maapinna kalle on üle 10 protsendi. Erandina on üle 10-protsendise kaldega maapinnal lämmastikku sisaldavate väetise laotamine lubatud veeseaduse § 160 lõike 4 alusel kehtestatud juhtudel.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse seda, millisele kaldega alale väetiseid laotati.

Ulatus: Hinnatakse kaugust väetatud ala servast lähima veekogu tavalise veepiirini. Kauguse hindamisel lähtutakse kalde kahanemise (languse) suunas asuvast väetatud ala servast.

Püsivus: Hinnatakse mitu korda on väetisi keelatud kohas laotatud.

	1	2	3	4	5
TÕSIDUS	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
			Väetise laotamine toimub haritaval maal mille kalle on 5-10% perioodil 1. oktoober– 20. märts	Väetise laotamine haritaval maal mille kalle on üle 10%	
ULATUS	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
		Üle 1 kilomeetri lähima veekogu tavalise veepiirini	500 meetrit kuni 1 kilomeeter lähima veekogu tavalise veepiirini	200 kuni 500 meetrit lähima veekogu tavalise veepiirini	Lähemal kui 200 meetrit lähima veekogu tavalise veepiirini
	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele

PÜSIVUS		Üks kord taotluse aastal keelatud kohas	Kaks korda taotluse aastal keelatud kohas	Üle kahe korra taotluse aastal keelatud kohas	

KM 2 NÕUE 3: veeseaduse § 168 lõike 3 punktid 1 ja 3.

Nitraaditundlikul alal asuvatele olulistele allika- ja karstialadele jäävatel allikatel, karstivormidel ja karstijärvikutel ning nende ümbruses 50 meetri ulatuses allika veepiirist, karstivormi servast või karstijärviku kõrgeima veetaseme piirist on keelatud:

- 1) lämmastikku sisaldava väetisega väetamine;
- 2) sõnniku hoidmine aunas

Selgitus: nõue on seotud põllumajandusest lähtuva lämmastiku koormuse vältimise ja kontrollimisega.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse väetiste kasutamist ja sõnniku aunastamist

Ulatus: Hinnatakse, kui suurel alal keelatud tegevus toimub.

Püsivus: Hinnatakse, mitu korda on taotluse aastal väetisi kasutatud.

	1	2	3	4	5
TÕSIDUS	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
				Väetiste kasutamine oluliste allikate ja karstialadele jäävate allikate, karstivormide ja karstijärvikute ümbruses lähemal kui 50 m allika veepiirist, karstivormi servast või karstijärviku kõrgeima veetaseme piirist	Sõnnikut hoitakse aunas oluliste allikate ja karstialadele jäävate allikate, karstivormide ja karstijärvikute ümbruses lähemal kui 50 m allika veepiirist, karstivormi servast või karstijärviku kõrgeima veetaseme piirist
	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele

ULATUS			Tegevus on toimunud vahemikus 50-25,1 meetrit nõudes sätestatud piirist.	Tegevus on toimunud vahemikus 25-10,1 meetrit nõudes sätestatud piirist.	Tegevus on toimunud lähemal kui 10 meetrit nõudes sätestatud piirist.
	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
PÜSIVUS			Üks kord taotluse aastal keelatud kohas	Kaks korda taotluse aastal keelatud kohas	Üle kahe korra taotluse aastal keelatud kohas

KM 2 NÕUE 4: veeseaduse § 161 lõiked 1 ja 7;

keskkonnaministri 3. oktoobri 2019. a määruse nr 45 „Väetise kasutamise ja hoidmise nõuded põhja- ja pinnavee kaitseks ning põllumajandustootmisest pärineva saastatuse vältimiseks ja piiramiseks“ § 9 lõiked 1–4;

keskkonnaministri 5. novembri 2021. a määruse nr 49 „Nitraaditundliku ala määramine ja põllumajandusliku tegevuse piirangud nitraaditundlikul alal“ § 3 punktid 1 ja 3.

Väetistega on lubatud anda põllumajanduskultuuridele aastas selline kasvuks vajalik kogus lämmastikku haritava maa ühe hektari kohta, mis on kehtestatud veeseaduse § 161 lõike 11 alusel.

Sõnnikuga on lubatud anda haritava maa ühe hektari kohta kuni 170 kg lämmastikku aastas, sealhulgas loomade karjatamisel maale jäävas sõnnikus sisalduv lämmastik.

Mineraallämmastiku kogused, mis on suuremad kui 100 kg hektarile, tuleb anda jaotatult.

Nitraaditundliku ala **kaitsmata põhjaveega aladel ja karstialal** ei tohi:

- 1) mineraalväetisega antav lämmastikukogus olla aastas üle 120 kg haritava maa ühe hektari kohta ning taliviljadele ja mitmeniitelistele rohumaadele korraga antav lämmastikukogus olla aastas üle 80 kg haritava maa ühe hektari kohta;
- 2) kasutada reoveeset.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse üleväetamise suurust (lämmastiku kogust) kilogrammides hektari kohta.

Ulatus: Hinnatakse, mitmel põllul on üleväetamine toimunud või reoveeset kasutatud.

Püsivus: Hinnatakse, mitu korda taotluse aasta jooksul on rikkumine toimunud.

	1	2	3	4	5
	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
TÕSIDUS		Üleväetamine kuni 10 kg N/ha	Üleväetamine 10,1 - 30 kg N/ha .	Üleväetamine 30,1 kg N/ha või rohkem. On kasutatud reoveeset kaitsmata põhjaveega alal või karstialal.	Üleväetamine 30,1 kg N/ha või rohkem kaitsmata põhjaveega või karstialal.
	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
		Kuni 2 põldu	3– 5 põldu	6 - 10 põldu	Üle 10 põllu
	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
			Üks kord taotluse aastal	Kaks korda taotluse aastal	Üle kahe korra taotluse aastal
PÜSIVUS					

KM 2 NÕUE 5: [veeseaduse § 154 lõige 5.](#)

Hooldusalal on keelatud lämmastikku sisaldavate väetiste kasutamine ja hoidmine ning karjatamine.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse veehaarde hooldusalal väetiste kasutamist ja hoidmist ning karjatamist.

Ulatus: Hinnatakse, kui suurel alal keelatud tegevus toimub.

Püsivus: Hinnatakse rikkumise eemaldamise võimalust ja rikkumise toimumise ajalist kestvust ning toimumise aega.

	1	2	3	4	5
	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist

TÕSIDUS	Väetist hoitakse pakendatult lekkekindlalt.	Karjatatakse kuni 5 lü	Karjatatakse 5,1-10 lü	Karjatatakse üle 10,1 lü.	On kasutatud lämmastikku sisaldavat väetist. Väetist hoitakse lahtiselt.
ULATUS	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
	Kuni 5% veehaarde hooldusalast	5-10% veehaarde hooldusalast	10,1-30% veehaarde hooldusalast	30,1- 50% veehaarde hooldusalast	Üle 50 % veehaarde hooldusalast
PÜSIVUS	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
	Väetis eemaldatakse koheselt. Karjatamine on toimunud kuni 2 nädalat.	Karjatamine on toimunud vegetatsiooni-perioodil üle kahe nädala.		Karjatamine on toimunud väljaspool vegetatsiooni-perioodi.	Väetist ei ole võimalik eemaldada.

KM 2 NÕUE 6: [veeseaduse § 151 lõige 2.](#)

Veehaarde sanitaarkaitsealal on keelatud lämmastikku sisaldavate väetiste kasutamine ja hoidmine ning karjatamine.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse veehaarde sanitaarkaitsealal väetiste kasutamist ja hoidmist ning karjatamist.

Ulatus: Hinnatakse, kui suurel alal keelatud tegevus toimub.

Püsivus: Hinnatakse rikkumise eemaldamise võimalust ja rikkumise toimumise ajalist kestvust ning toimumise aega.

TÕSIDUS	1	2	3	4	5
	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
	Väetist hoitakse pakendatult lekkekindlalt.	Karjatatakse kuni 5 lü	Karjatatakse 5,1-10 lü	Karjatatakse üle 10,1 lü.	On kasutatud lämmastikku sisaldavat väetist. Väetist hoitakse lahtiselt.
	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel

ULATUS					on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
	Kuni 5% veehaarde sanitaarkaitse-alast	5-10% veehaarde sanitaarkaitsealast	10,1-30% veehaarde sanitaarkaitse-alast	30,1- 50% veehaarde sanitaarkaitsealast	Üle 50 % veehaarde sanitaarkaitsealast
PÜSIVUS	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
	Väetis eemaldatakse koheselt. Karjatamine on toimunud kuni 2 nädalat.	Karjatamine on toimunud vegetatsiooni-perioodil üle kahe nädala.		Karjatamine on toimunud väljaspool vegetatsiooni-perioodi.	Väetist ei ole võimalik eemaldada.

KM 2 NÕUE 7: [veeseaduse § 155 lõige 1.](#)

Põllumajandusega tegelev isik peab pidama põlluraamatut, millesse tuleb kanda andmed põllumajandusliku tegevuse kohta.

Selgitus: nõue on seotud põllumajandusest lähtuva lämmastiku koormuse vältimise ja kontrollimisega.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse põlluraamatu olemasolu ja sinna kantud andmete täielikkust

Ulatus: Hinnatakse, mitmel põllul on lämmastiku kasutamise andmed puudulikud.

Püsivus: Hinnatakse, mitmel aastal on lämmastiku kasutamise andmed puudulikud.

TÕSIDUS	1	2	3	4	5
		Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline
		Puudulikult täidetud põlluraamat võimaldab kontrollida lämmastiku põllumajandusmaast lähtuva koormuse vältimise ja kontrollimisega seotud nõudeid.		Puudulikult täidetud põlluraamat ei võimalda kontrollida lämmastiku põllumajandusmaast lähtuva koormuse vältimise ja kontrollimisega seotud nõudeid.	Põllumajandusega tegelev isik ei pea põlluraamatut
	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning

ULATUS			tegevust		selles on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
	Kuni 2 põllu kohta on lämmastiku kasutamise andmed põlluraamatusse kantud puudulikult.	3-10 põllu kohta on lämmastiku kasutamise andmed põlluraamatusse kantud puudulikult.	11- 30 põllu kohta on lämmastiku kasutamise andmed põlluraamatusse kantud puudulikult	30 - 50 põllu kohta on lämmastiku kasutamise andmed põlluraamatusse kantud puudulikult	Üle 50 põllu kohta on lämmastiku kasutamise andmed põlluraamatusse kantud puudulikult
PÜSIVUS	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
	Põlluraamatusse kandmata jäetud andmed lisatakse 5 päeva jooksul (seadusest tulenev 10 päeva nõue on juba ületatud)	Põlluraamat on puudulikult täidetud kaks viimast aastat.	Põlluraamat on puudulikult täidetud kolm viimast aastat.	Põlluraamat on puudulikult täidetud neli viimast aastat.	Põlluraamat on puudulikult täidetud viis viimast aastat.

KM 2 NÕUE 9: veeseaduse § 159 lõiked 1 ja 3–6; veeseaduse § 159 lõike 2 alusel antud korraldusest kinnipidamine.

Vedelsõnnikut ei tohi laotada 1. novembrist kuni 20. märtsini ja poolvedel-, tahe- ja sügavallapanusõnnikut ning muid orgaanilisi väetisi ei tohi laotada 1. detsembrist kuni 20. märtsini ega muul ajal, kui maapind on kaetud lumega, külmunud või perioodiliselt üle ujutatud või veega küllastunud.

Kui Keskkonnaamet on keelanud vedelsõnnikusõnniku laotamise alates 15. oktoobrist, siis tuleb lähtuda Keskkonnaameti keelust.

Vedelsõnniku paisklaotamine on keelatud 20. septembrist kuni 20. märtsini ja muul ajal, kui maapind on kaetud lumega, külmunud või perioodiliselt üle ujutatud või veega küllastunud.

Kasvavate kultuurideta põllul tuleb sõnnik mulda viia võimalikult kiiresti, kuid mitte hiljem kui 24 tunni jooksul laotamise lõpetamisest arvates.

Kasvavate kultuuridega kaetud haritavale maale tohib 1. novembrist kuni 30. novembrini laotada sõnnikut juhul, kui see 24 tunni jooksul mulda viiakse.

Selgitus: nõue on seotud põllumajandusest lähtuva lämmastiku koormuse vältimise ja kontrollimisega.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse, kas rikkumine on toimunud nitraaditundlikul alal veekaitsevööndis või kaitstaval loodusobjektil, kaitsmata põhjaveega alal või olulise allika- või karstialal.

Ulatus: Hinnatakse, kui suurele alal haritavast maast on toimunud sõnniku ja/või muude orgaaniliste väetiste laotamine.

Püsivus: Hinnatakse, mitu korda on keelatud ajal väetist laotatud.

	1	2	3	4	5
TÕSIDUS	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
		Tegevus toimus väljaspool kaitstavat loodusobjekti, veekaitsevööndit või olulise allika- või karstiala piiri	Tegevus toimus kaitstaval loodusobjektidel	Tegevus toimus nitraaditundlikul alal veekaitsevööndis	Tegevus toimus kaitsemata põhjaveega alal või olulise allika- või karstialal
ULATUS	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõtetest	Mõju väljub ettevõtetest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
		Kuni 5 % haritavast maast	5,1-10 % haritavast maast	10,1-50% haritavast maast	Üle 50 % haritavast maast
PÜSIVUS	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
			Üks kord taotluse aastal keelatud ajal	Kaks korda taotluse aastal keelatud ajal	Üle kahe korra taotluse aastal keelatud ajal

KM 2 NÕUE 10: veeseaduse § 163 lõiked 1–3;

keskkonnaministri 5. novembri 2021. a määruse nr 49 „Nitraaditundliku ala määramine ja põllumajandusliku tegevuse piirangud nitraaditundlikul alal“ § 3 punkt 2.

Loomade pidamisel peab põllumajandusettevõtja kasutatava maa suurus võimaldama tekkiva sõnniku laotamist veeseaduse § 161 lõikes 1 kehtestatud sõnnikuga antava lämmastiku piirnormide kohaselt.

Kui ettevõttes tekkiv sõnnikukogus ületab sõnnikuga antava lämmastiku kohta veeseaduse § 161 lõikega 1 kehtestatud piirnormi haritava maa ühe hektari kohta, tohib rohkem loomi pidada juhul, kui üle jääv sõnnik võõrandatakse sõnniku vastuvõtjaga sõlmitud lepingu alusel.

Kui sõnniku äravedamiseks kasutatakse kolmanda osalise pakutavat äravedamisteenust, peab teenuse tellija säilitama teenuse osutamiseiga seotud dokumendid laotamis- või müügilepingu lisana.

Nitraaditundliku ala kaitsmata põhjaveega aladel ja karstialal ei tohi pidada loomi üle 1,5 loomühiku põllumajandusmaa hektari kohta.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse maa ja dokumentide olemasolu ja sõnniku võõrandamist.

Ulatus: Hinnatakse sõnniku tekkimise kogust lähtudes loomühikutest.

Püsivus: Hinnatakse dokumentide vormistamise aega ning seda, kui kaua taotleja ei ole nõudeid täitnud.

	1	2	3	4	5
TÕSIDUS	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
	Äraveoteenuse dokumendid puuduvad.		Kaitsmata põhjaveega alal ja/või karstialal peetakse üle 1,5 lü põllumajandusmaa hektari kohta.	Ei ole piisavalt maad ja sõnnikut ei võõrandata.	
ULATUS	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
	Kuni 5 lü	5,1-20 lü	20,1- 100 lü	100,1-300 lü	Üle 300 lü
PÜSIVUS	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
	Äraveodokumendid vormistatakse 2 nädala jooksul.		Nõudeid ei ole täidetud üks aasta.	Nõudeid ei ole täidetud kaks või enam aastat.	

KM 2 NÕUE 11: veeseaduse § 164 lõiked 1–7; keskkonnaministri 3. oktoobri 2019. a määruse nr 45 „Väetise kasutamise ja hoidmise nõuded põhja- ja pinnavee kaitseks ning põllumajandustootmisest pärineva saastatuse vältimiseks ja piiramiseks“ § 5 lõiked 1–3.

Kõikidel loomapidamishoonetel, kus peetakse üle 5 loomühiku loomi, peab olema lähtuvalt sõnnikuliigist sõnnikuhoidla või sõnniku- ja virtsahoidla.

Sõnnikuhoidla või sõnniku- ja virtsahoidla peab mahutama vähemalt kaheksa kuu sõnniku ja virtsa ning vajaduse korral, sõltuvalt loomapidamishoones kasutatavast tehnoloogiast, ka sealt pärit reovee. Sõnnikuhoidla mahutavuse arvutamisel võib välja arvata loomade poolt karjatamisperioodil karjamaale jäetud sõnniku kogused.

Loomapidamishoonel, kus kasutatakse sügavallapanutehnoloogiat ja mis mahutab kaheksa kuu sõnnikukoguse, ei pea sõnnikuhoidlat olema.

Kui sügavallapanutehnoloogiaga loomapidamishoone ei mahuta kaheksa kuu sõnnikukogust, peab üle jääva koguse jaoks olema seda mahutav hoidla.

Sõnnikuhoidlad ja virtsahoidlad ning loomapidamishooned peavad olema lekkekindlad ning nende konstruktsioon peab tagama ohutuse ja lekete vältimise hoidla käitamisel, sealhulgas selle täitmisel ja tühjendamisel. Sõnnikuhoidla ja -rennid peavad olema ehitatud nii, et sademed ning pinna- ja põhjavesi ei valguks sõnnikuhoidlasse.

Kui loomapidamishoones peetavaid loomi on 5 või vähem loomühikut ja seal tekib tahesõnnik või sügavallapanusõnnik, võib tekkivat sõnnikut ajutiselt enne laotamist või auna viimist hoiustada hoone juures veekindla põhjaga alal ja vihmavee eest kaitstult.

Kui loomapidaja suunab sõnniku lepingu alusel hoidmisele või töötlemisele teise isiku hoidlasse või töötlemiskohta, peab loomapidamishoone kasutamisel olema tagatud lekkekindla hoidla olemasolu, mis mahutab vähemalt ühe kuu sõnnikukoguse.

Vedelsõnniku- ja virtsahoidla peab ammoniaagi lendumise vähendamiseks olema kaetud. Hoidla loetakse kaetuks, kui hoidlat katab kõva, painduv või ujuv kate, sealhulgas loomulik koorik.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse, kas sõnnikuhoidla puudub või sõnnikuhoidla ei vasta veeseadusest tulenevatele nõuetele.

Ulatus: Hinnatakse loomapidamishoones peetavate loomühikute arvu.

Püsivus: Hinnatakse, kui kaua taotleja ei ole nõudeid täitnud.

	1	2	3	4	5
	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist

TÕSIDUS		Alla 5 lü loomade pidamisel ei järgita sõnniku hoidmise nõudeid.	Sõnnikuhoidla ei mahuta nõutud sõnniku kogust, kuid vastab veekaitse nõuetele.	Sõnnikuhoidla ei mahuta nõutud sõnniku kogust ja/või ei vasta veekaitse nõuetele.	Sõnnikuhoidla puudub.
ULATUS	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
	Kuni 5 lü	5,1-20 lü	20,1- 100 lü	100,1-300 lü	Üle 300 lü
PÜSIVUS	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
			Nõudeid ei ole täidetud üks aasta	Nõudeid ei ole täidetud kaks või enam aastat	

KM 2 NÕUE 12: veeseaduse § 165 lõiked 1–5, § 166 lõiked 1–7, § 168 lõike 3 punktid 1, 3, 9 ja § 119 punkt 3; keskkonnaministri 3. oktoobri 2019. a määruse nr 45 „Väetise kasutamise ja hoidmise nõuded põhja- ja pinnavee kaitseks ning põllumajandustootmisest pärineva saastatuse vältimiseks ja piiramiseks“ § 4.

Sõnniku aunas hoidmisel peab sõnnikuaun paiknema veobjektide suhtes nõutud kaugusel ning aunades hoidmise tingimustest peetakse kinni.

Veekaitsevööndis on keelatud lämmastikku sisaldavate väetiste ja reoveesette kasutamine.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse sõnnikuauna nõuetele vastavust, asupaika ning sõnniku hoidmist väljaspool haritavat maad ja väetise ja/või reoveesette kasutamist.

Ulatus: Hinnatakse, kas sõnnikuga ja/või reoveesetega on reostatud veekogu, allikat, karstivormi või karstijärvikut.

Püsivus: Hinnatakse, kui kaua taotleja ei ole nõudeid täitnud.

	1	2	3	4	5
TÕSIDUS	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
	Sõnnikuaun ei ole nõuetekohaselt kaetud ja/või puudub Keskkonnaameti teavitamine.	Sõnnikuaun on paigutatud samasse kohta kahel teineteisele järgneval aastal.	Loomapidamishoones peetakse üle 5 lü loomi ja tekkivat sõnnikut hoiustatakse aunas väljaspool haritavat maad. Sõnnikut hoitakse aunas lubatust kauem.		Sõnnikut ladustatakse auna keelatud ajal ja või on kasutatud lämmastikku sisaldavat väetist ja/või reoveeset keelatud kohas.
ULATUS	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
			Lämmastikku sisaldavate väetistega ja /või reoveesetega ei reostatud veekogu, allikat või karstivormi ega karstijärvikut		Lämmastikku sisaldavate väetistega ja /või reoveesetega on reostatud veekogu, olulist allikat või karstivormi, karstijärvikut.
PÜSIVUS	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
			Nõudeid ei ole täidetud üks aasta		Nõudeid ei ole täidetud kaks või enam aastat

KM 2 NÕUE 13: keskkonnaministri 3. oktoobri 2019. a määrus nr 45 „Väetise kasutamise ja hoidmise nõuded põhja- ja pinnavee kaitseks ning põllumajandustootmisest pärineva saastatuse vältimiseks ja piiramiseks“ §-d 6 ja 7.

Silo hoidmisel silohoidlas või maa peal peab olema tagatud hoidlale ja silo hoidmisele kehtestatud nõuete täitmine.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse, kas silo hoiustamine vastab veeseadusest tulenevatele nõuetele.

Ulatus: Hinnatakse, kas silo hoiustamisel on silomahлага reostatud veekogu, allikat, karstilehtrit või põhjavett.

Püsivus: Hinnatakse, kui kaua taotleja ei ole nõudeid täitnud.

	1	2	3	4	5
TÕSIDUS	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
		Silorullid on põllul virnastatud	Silorullid on veekaitsevööndis. Siloaun on paigutatud samasse kohta kahel teineteisele järgneval aastal	Silohoidla või siloaun ei vasta veekaitse-nõuetele, kuid silomahla leket keskkonda ei toimu	Silohoidla või siloaun lekib
ULATUS	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
			Silomahlaga ei ole reostatud põhjavett, veekogu, allikat või karstilehtrit	Silomahlaga on reostatud veekogu	Silomahlaga on reostatud põhjavett, allikat või karstilehtrit
PÜSIVUS	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
			Nõudeid ei ole täidetud üks aasta	Nõudeid ei ole täidetud kaks või enam aastat	

KM 2 NÕUE 14: veeseaduse § 169 lõiked 2–5¹ ja § 170 lõige 1, lõike 2 punkt 1 ja lõige 4.

Veekaitsevööndiga karjamaal karjatatavatele loomadele ei tohi anda lisaööta, välja arvatud mineraalsööt.

Erandina on lisaööda andmine lubatud kevadisel üleminekul karjamaasöödale ning ebasoodsate tingimuste tõttu tekkinud karjamaarohu nappuse korral. Lisaööda andmise kohad peavad asuma väljaspool veekaitsevööndit. Nõue ei kehti, kui hoiualal või muul kaitstaval loodusobjektil on kaitsekorralduskavaga või kaitse-eeskirjaga määratud teisiti.

Muu veekogu kui mere ääres peab piki veekogu kallast olema igale loomühikule tagatud vähemalt viis meetrit kaldariba. Nõue ei kehti, kui hoiualal või muul kaitstaval loodusobjektil on kaitsekorralduskavaga või kaitse-eeskirjaga määratud teisiti.

Karjatamine muu veekogu kui mere veekaitsevööndis on keelatud 1. novembrist kuni 30. aprillini. Karjatamine ei ole lubatud nitraaditundliku ala olulistel allika- ja karstialadel asuvatel allikatel ja nende veekaitsevööndis ning karstivormidel ja karstijärvikutel. Nõudeid kohaldatakse hoiualal või muul kaitstaval loodusobjektidel, kui kaitsekorralduskavaga või kaitseeeskirjaga ei ole määratud teisiti.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse karjatamist keelua ajal ja lisa söötmist.

Ulatus: Hinnatakse karjatatavate loomade loomühikute arvu.

Püsivus: Hinnatakse karjatamise ajal kestvust.

	1	2	3	4	5
TÕSIDUS	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
		Lisasöötmine veekaitsevööndiga karjamaal väljaspool veekaitsevööndit.	Ei ole tagatud 5 m kaldariba loomühiku kohta.	Lisasöötmine veekaitsevööndiga karjamaa veekaitsevööndis. Veekaitsevööndis karjatamine keeluperioodil.	Karjatamine veekaitsevööndis nitraaditundliku ala olulistel allika- ja karstialadel asuvatel allikatel ja nende veekaitsevööndis ning karstivormidel ja karstijärvikutel
ULATUS	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
	Kuni 5 lü	5,1-20 lü	20,1- 50 lü	50,1-100 lü	Üle 100 lü
PÜSIVUS	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
		Nõudeid ei ole täidetud üks aasta	Nõudeid ei ole täidetud kaks aastat	Nõudeid ei ole täidetud üle kahe aasta	

KM 2 NÕUE 15: veeseaduse § 171 lõige 1;

keskkonnaministri 1. oktoobri 2019. a määrus nr 46 „Põllumajandusloomade välitingimustes pidamisest lähtuva keskkonnariski vähendamise ja keskkonnohu vältimise nõuded“.

Põllumajandusloomade pidamisel välitingimustes tuleb vältida pinna- ja põhjavee saastumist.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: hinnatakse välipidamisala vastavust nõuetele.

Ulatus: hinnatakse välipidamisalal peetavate loomade loomühikute arvu.

Püsivus: hinnatakse välipidamiskohtade nõuetele mittevastavuse aega.

	1	2	3	4	5
TÕSIDUS	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
		Välipidamisala ajutine söötmis- ja jootmiskoht ei vasta määruse § 4 nõuetele.		Välipidamisala alaline söötmis- ja jootmiskoht ei vasta määruse § 5 nõuetele.	
ULATUS	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
		5,1-20 lü	20,1- 50 lü	50,1-100 lü	Üle 100 lü
PÜSIVUS	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
		Välipidamisala ajutine söötmis- ja jootmiskoht ei vasta nõuetele üks aasta. Välipidamisala ajutine söötmis- ja jootmiskoht viiakse nõuetega vastavusse ühe nädala jooksul.	Välipidamisala ajutine söötmis- ja jootmiskoht on teist aastat samal kohal.	Välipidamisala alaline söötmis- ja jootmiskoht ei vasta nõuetele üks aasta.	Välipidamisala alaline söötmis- ja jootmiskoht ei vasta nõuetele kaks või enam aastat.

3. KM 3 Loodusliku linnustiku kaitse ja KM 4 Looduslike elupaikade, loomastiku ja taimestiku kaitse

KM2/KM3 - NÕUE 1: looduskaitseaduse § 12 lõiked 1 ja 2;
 Vabariigi Valitsuse kehtestatud kaitseala kaitse eeskirja määrused;
 keskkonnaministri kehtestatud püsielupaiga kaitse eeskirja määrused.

Kui põllumajandustootja valduses olev maa asub kaitsealal või püsielupaigas, peab ta arvestama kaitse-eeskirjas toodud ajalise liikumispiiranguga või ajalise piiranguga niitmisele.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse piirangutest kinnipidamist erinevate rangusastmetega kaitsevööndites.

Ulatus: Hinnatakse seaduse või kaitse-eeskirjaga sätestatud ruumilisest piirangutest kinnipidamist.

Püsivus: Hinnatakse seaduse või kaitse-eeskirjaga sätestatud ajalistest piirangutest kinnipidamist.

	1	2	3	4	5
TÕSIDUS	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
			Piirangutest mitte kinnipidamine hoiualal	Piirangutest mitte kinnipidamine piiranguvööndis	Piirangutest mitte kinnipidamine sihtkaitsevööndis või I kategooria kaitsealuse liigi püsielupaigas või kasvukohas
ULATUS	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
			Osalisest piirangust ei peeta kinni		Täielikust piirangust ei peeta kinni
PÜSIVUS	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
			Ajutisest piirangust ei peeta kinni		Alalisest piirangust ei peeta kinni

KM2/KM3 - NÕUE 2: looduskaitseaduse § 31 lõige 2 punktid 1, 2, 4 ja 7;
Vabariigi Valitsuse kehtestatud kaitseala kaitse eeskirja määrused;
keskkonnaministri kehtestatud püsielupaiga kaitse eeskirja määrused.

Kui põllumajandustootja valduses olev maa asub kaitseala või püsielupaiga piiranguvööndis, siis on tal (juhul kui kaitse-eeskiri ei sätesta teisiti) keelatud:

- 1) uute maaparandussüsteemide rajamine ;
- 2) veekogu veetaseme ja kaldajoone muutmine;
- 3) puhtpuistute kujundamine, energiapuistu rajamine;
- 4) biotsiidi, taimekaitsevahendi ja väetise kasutamine.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse toimunud tegevust piiranguvööndis.

Ulatus: Nõude hindamiseks arvutatakse, kui suurel alal piiranguvööndisse jäävast alast toimub keelatud tegevus.

Püsivus: Hinnatakse kaitse-eeskirjaga lubatud, kuid kaitseala valitsejaga kooskõlastamata tegevust või tingimustest mittekinnipidamist.

	1	2	3	4	5
TÕSIDUS	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
			Tegevus toimus piiranguvööndis		
ULATUS	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
			Kuni 10% alast	10,1- 50 % alast	50,1-100% alast
PÜSIVUS	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
	Tegevuseks vajalik nõusolek puudub	Tegevuseks nõusolek olemas, kuid ei peeta tingimustest kinni		Tegevus täielikult keelatud	

KM2/KM3 - NÕUE 3: looduskaitseaduse § 33 lõige 1, § 32 lõige 2.

Kui põllumajandustootja valduses olev maa asub hoiualal, siis peab tal olema hoiuala valitseja nõusolek:

- 1) tee rajamiseks;
- 2) loodusliku kivimi või pinnase teisaldamiseks;
- 3) maaparandussüsteemi rajamiseks ja rekonstrueerimiseks;
- 4) veekogu veetaseme ja kaldajoone muutmiseks;
- 5) biotsiidi ja taimekaitsevahendi kasutamiseks;
- 6) loodusliku ja poolloodusliku rohumaa ja poldri kultiveerimiseks või väetamiseks;
- 7) puisniiduilmelisel alal puude raiumiseks.

Kui põllumajandustootja valduses olev maa asub hoiualal, siis on seal keelatud nende elupaikade ja kasvukohtade hävitamine ja kahjustamine, mille kaitseks hoiuala moodustati ning kaitstavate liikide oluline häirimine

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse toimunud tegevust hoiualal või hoiuala liigi elu- või kasvukohas.

Ulatus: Nõude hindamiseks arvutatakse, kui suurel alal hoiualasse jäävast maast toimub keelatud tegevus.

Püsivus: Hinnatakse, kas tegevuseks on olemas vajalik nõusolek või nõusolekus toodud tingimusi on rikutud.

	1	2	3	4	5
TÕSIDUS	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
		Tegevus toimub hoiualal	Tegevus toimub kaitstava liigi kasvukohas või elukohas. Tegevusega on häiritud kaitstavat liiki.	Tegevusega on kahjustatud elupaika/ kasvukohta.	Tegevusega on hävitatud elupaik/ kasvukoht.
ULATUS	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
	Kuni 5 % hoiualast	5,1- 10% hoiualast	10,1- 30% hoiualast	30,1- 50 % hoiualast	50,1-100% hoiualast
	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või

PÜSIVUS					loomade tervisele
		Tegevuseks nõusolek olemas, kuid tingimustest ei peeta kinni.	Tegevuseks vajalik nõusolek puudub. Kahjustatud ala on võimalik taastada.	Nõusoleku andmisest on keeldutud.	Kahjustatud ala ei ole võimalik taastada.

KM2/KM3 - NÕUE 4.1: looduskaitseaduse § 30 lõike 2 punkt 1;

Vabariigi Valitsuse kehtestatud kaitseala kaitse eeskirja määrused;

keskkonnaministri kehtestatud püsielupaiga kaitse eeskirja määrused.

Selgitus: nõue on seotud põllumajandustegevusega: väetamine, taimekaitsevahendite kasutamine, rohumaade uuendamine, metsa majandamine, maaparandussüsteemi rajamine.

Kui põllumajandustootja valduses olev maa asub kaitseala või püsielupaiga sihtkaitsevööndis, siis on tal (juhul kui kaitse-eeskiri ei sätesta teisiti) keelatud majandustegevus (väetamine, taimekaitsevahendite kasutamine, rohumaade uuendamine, metsa majandamine, maaparandussüsteemi rajamine).

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse tegevust sihtkaitsevööndis ja I kaitsekategooria liigi elupaigas või kasvukohas.

Ulatus: Lähtutakse sihtkaitsevööndis keelatud majandustegevusega hõlmatud ala suurusest.

Püsivus: Hinnatakse kaitse-eeskirjaga lubatud, kuid kaitseala valitsejaga kooskõlastamata majandustegevust või keelatud majandustegevust.

	1	2	3	4	5
TÕSIDUS	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
				Sihtkaitsevööndis, väljaspool I kaitsekategooria liigi elupaika või kasvukohta	I kaitsekategooria liigi elupaik või kasvukoht
	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele

ULATUS			Kuni 10 % sihtkaitsevööndist	10,1- 20 % sihtkaitsevööndist	20,1 % ja enam sihtkaitsevööndist
	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
PÜSIVUS				Kaitse-eeskirjaga lubatud, kuid kaitseala valitsejaga kooskõlastamata majandustegevus	Keelatud majandustegevus

KM2/KM3 - NÕUE 4.2: looduskaitseaduse § 30 lõike 2 punkt 2;
 Vabariigi Valitsuse kehtestatud kaitseala kaitse eeskirja määrused;
 keskkonnaministri kehtestatud püsielupaiga kaitse eeskirja määrused.

Selgitus: nõue on seotud loodusvarade kasutamise piirangutega, millega võidakse kokku puutuda põllumajanduslikus tegevuses: metsa, maavara, maavaravaru, loodusliku kivimi, setendi kasutamine, pinnase teisaldamine.

Kui põllumajandustootja valduses olev maa asub kaitseala või püsielupaiga sihtkaitsevööndis, siis on tal (juhul kui kaitse-eeskiri ei sätesta teisiti) keelatud loodusvarade (metsa, maavara, maavaravaru, loodusliku kivimi, setendi) kasutamine, pinnase teisaldamine ning vee ja jää võtmine pinnaveekogust rohkem kui 30 m³/ööpäevas.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse tegevust sihtkaitsevööndis ja I kaitsekategooria liigi elupaigas või kasvukohas.

Ulatus: Hinnatakse keskkonnale tekitatud kahju või vee/ jää loata võtmist pinnaveekogust üle kehtestatud piirmäära. Loodusvarade kasutamisega seotud kahjude suuruse määramiseks kasutatakse maapõueseaduse § 74 lg 2 ja lg 3 sätestatut.

Lähtutakse sihtkaitsevööndis keelatud majandustegevusega hõlmatud ala suuruselt.

Püsivus: Hinnatakse, kas kaitse-eeskirjaga lubatud tegevus on kooskõlastatud kaitseala valitsejaga. Hinnatakse ka seda, kas tegevus on kaitse-eeskirjaga keelatud.

Hinnatakse kaitse-eeskirjaga lubatud, kuid kaitseala valitsejaga kooskõlastamata majandustegevust või keelatud majandustegevust.

	1	2	3	4	5
	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist

TÕSIDUS			Sihtkaitsevööndis, väljaspool I kaitsekategooria liigi elupaika või kasvukohta	I kaitsekategooria liigi elupaik või kasvukoht	
ULATUS	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
	Loodusvarade kasutamisele ei ole tekkinud keskkonnakahju	Kuni 10 % sihtkaitsevööndist	10,1- 20 % sihtkaitsevööndist	20,1 % ja enam sihtkaitsevööndist	Loodusvarade kasutamisele on tekkinud keskkonnakahju, vee/jää loata võtmine üle kehtestatud määra.
PÜSIVUS	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
			Kaitse-eeskirjaga lubatud, kuid kaitseala valitsejaga kooskõlastamata majandustegevus	Keelatud majandustegevus Keelatud loodusvarade kasutamine	

KM2/KM3 - NÕUE 5: [looduskaitseaduse § 14 lõike 1 punkt 1.](#)

Kaitsealal, hoiualal, püsielupaigas ja kaitstava looduse üksikobjekti kaitsevööndis ei või ilma kaitstava loodusobjekti valitseja nõusolekuta muuta katastriüksuse kõlvikute piire ega kõlviku sihtotstarvet.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse, missuguste erinevate rangusastmetega kaitsevööndites nõusolekuta tegevust on läbi viidud.

Ulatus: Hinnatakse, kas on muudetud kõlvikute piire või sihtotstarvet või muudeti ühe tegevusega mõlemat.

Püsivus: Hinnatakse, kas kaitstava loodusobjekti valitseja nõusolek selle maa katastriüksuse kõlvikute piiride ja/või sihtotstarbe muutmiseks puudub või on selle andmisest keeldunud.

	1	2	3	4	5
TÕSIDUS	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
		Nõusolekuta tegevus toimub hoiualal	Nõusolekuta tegevus toimub piiranguvööndis	Nõusolekuta tegevus toimub sihtkaitsevööndis	Nõusolekuta tegevus toimub I kategooria kaitsealuse liigi püsielupaigas või kasvukohas
ULATUS	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
		Muudetud piire või sihtotsarvet		Muudetud piire ja sihtotsarvet	
PÜSIVUS	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
		Puudub kaitseala valitseja nõusolek		Nõusolekust on keeldunud	

4. KM 7 ja KM 8 Taimekaitsevahendite kasutamine

KM 7/KM 8 NÕUE 5: veeseaduse § 119 punkt 4; § 158 lõige 2 ja § 168 lõike 3 punkt 2

Veekaitsevööndis on keelatud keemilise taimekaitsevahendi kasutamine veeseaduse § 196 lõikes 1 nimetatud registreeringuta.

Taimekaitsevahendi kasutamine on keelatud allikatel, karstivormidel ja karstijärvikutel ning nende ümbruses kümne meetri ulatuses allika veepiirist, karstivormi servast või karstijärviku kõrgeima veetaseme piirist.

Nitraaditundlikul alal asuvatele olulistele allika- ja karstialadele jäävatel allikatel, karstivormidel ja karstijärvikutel ning nende ümbruses 50 meetri ulatuses allika veepiirist, karstivormi servast või karstijärviku kõrgeima veetaseme piirist on keelatud taimekaitsevahendite kasutamine.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse taimekaitsevahendi kasutamist

Ulatus: Hinnatakse, kui suurel alal keelatud tegevus toimub.

Püsivus: Hinnatakse, mitu korda on taotluse aastal taimekaitsevahendeid kasutatud.

	1	2	3	4	5
TÕSIDUS	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
		Taimekaitsevahendi kasutamine veekaitsevööndis ilma registreeringuta	Taimekaitsevahendit on kasutatud allikatel, karstivormidel või karstijärvikutel ning nende ümbruses lähemal kui 10 meetrit allika veepiirist, karstivormi servast või karstijärviku kõrgeima veetaseme piirist.	Taimekaitsevahendit on kasutatud NTA-l asuvatele olulistele allika- ja karstialadele jäävatel allikatel, karstivormidel ja karstijärvikutel ning nende ümbruses lähemal kui 50 meetrit allika veepiirist, karstivormi servast või karstijärviku kõrgeima veetaseme piirist.	Taimekaitsevahendit on kasutatud NTA-l asuvatel olulistel allika- ja karstialadele jääval allikatel, karstivormidel ja karstijärvikutel ning nende ümbruses lähemal kui 10 meetrit allika veepiirist, karstivormi servast või karstijärviku kõrgeima veetaseme piirist.
ULATUS	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
			Tegevus on toimunud kuni 10 meetri ulatuses kitsenduse välispiirist objekti suunas.	Tegevus on toimunud vahemikus 10,1 kuni 25 meetrit kitsenduse välispiirist objekti suunas.	Tegevus on toimunud lähemal kui 25,1 meetrit kitsenduse välispiirist objekti suunas.
PÜSIVUS	Koheselt eemaldatav mõju	Kergesti eemaldatav mõju	Raskesti eemaldatav mõju	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
			Üks kord taotluse aastal keelatud kohas	Kaks korda taotluse aastal keelatud kohas	Üle kahe korra taotluse aastal keelatud kohas

5. Maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõuded (HPK)

(1) Vooluveekogu ääres asuva põllu ja vooluveekogu vahele tuleb jätta puhverriba, kus on keelatud väetise ja taimekaitsevahendi kasutamine. Puhverriba laius arvestatakse veeseaduse § 118 lõigetes 3 ja 4 sätestatud lähtejoonest. Puhverriba laius on vähemalt:

- 1) üks meeter – alla 10-ruutkilomeetrise valgalaga peakraavi või maaparandussüsteemi avatud eesvooluna kasutatava kraavi puhul, välja arvatud punktis 2 sätestatud juhul;
- 2) kolm meetrit – alla 10-ruutkilomeetrise valgalaga peakraavi või maaparandussüsteemi avatud eesvooluna kasutatava kraavi puhul, kui see asub vähemalt 10-protsendilise maapinna kaldega alal;
- 3) 10 meetrit – jõe, oja ja kanali puhul;
- 4) 10 meetrit – üle 10-ruutkilomeetrise valgalaga peakraavi ja maaparandussüsteemi avatud eesvooluna kasutatava vooluveekogu puhul.

(2) Lõikes 1 sätestatud nõuet kohaldatakse sellise kraavi, peakraavi, jõe, oja ja kanali puhul, mille veekogutüüp on Eesti looduse infosüsteemi andmete kohaselt peakraav, kraav, jõgi, oja või kanal, ja sellise kraavi puhul, mida kasutatakse maaparandussüsteemi avatud eesvooluna.

(3) Maapinna kalde määramisel ei võeta lõike 1 punkti 2 puhul arvesse valgalaga peakraavi või maaparandussüsteemi avatud eesvooluna kasutatava kraavi nõlva kallet.

Rikkumise hindamine

Tõsidus: Hinnatakse puhverribal orgaanilise- ja/või mineraalväetise ning taimekaitsevahendi kasutamist.

Ulatus: Lähtutakse puhverribal keelatud tegevusega hõlmatud ala pindalast.

Püsivus: Hinnatakse, mitu korda taotluse aastal on väetisi ja/ või taimekaitsevahendeid puhverribal kasutatud.

	1	2	3	4	5
TÕSIDUS	Mõju nõude eesmärgile praktiliselt puudub	Mõju nõude eesmärgile on vähene	Mõju nõude eesmärgile on oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga oluline	Mõju nõude eesmärgile on väga raskete tagajärgedega või ohustab inimeste või loomade tervist
		On kasutatud orgaanilisi väetisi	On kasutatud mineraalväetisi või taimekaitsevahendeid	On kasutatud mineraalväetisi ja taimekaitsevahendeid.	On kasutatud orgaanilist- ja mineraalväetisi ning taimekaitsevahendeid.
ULATUS	Ei oma mõju kogu tegevusele	Mõjutab vähe kogu tegevust	Mõjutab oluliselt kogu tegevust	Mõju väljub ettevõttest	Mõju väljub ettevõttest ning sellel on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
	Kuni 5%	5,1 - 10% puhverriba pindalast	10,1- 30 % puhverriba pindalast	30,1- 50 % puhverriba pindalast	Üle 50,1 % puhverriba pindalast
	Koheselt	Kergesti	Raskesti	Püsiv mõju	Püsiv mõju, millel

PÜSIVUS	eemaldatav mõju	eemaldatav mõju	eemaldatav mõju		on rasked tagajärjed või oht inimeste või loomade tervisele
			Üks kord taotluse aasta jooksul	Kaks korda taotluse aasta jooksul.	Üle kahe korra taotluse aasta jooksul.